

Adama

[JORD]

ADAMA NR 2 ÅR 2023. MÅNADEN NISSAN, ÅR 5783.
EN TIDNING FRÅN KEREN KAJEMET OM DESS 122-ÅRIGA
VISION OM ETT GRÖNT OCH FRISKT ISRAEL

KEREN KAJEMET - KKL
ISRAELFONDEN

Riksdagsledamot i Raoul Wallenberg Park:

**"Jag lovade Nina
Lagergren att inte
glömma Raoul"**

Magnus Oscarsson om sitt löfte till Nina

Foton: Ruben Agnarsson

– Nina Lagergren sade till mig: "Tänk om min bror blir bortglömd, trots allt som jag har kämpat för.". Då lovade jag att berätta om hennes bror, berättar Magnus Oscarsson för Max Federmann.

Magnus Oscarsson blir informerad om planerna kring parken.

Nina Lagergren, dotterdotter Cecilia Åhlberg och Magnus Oscarsson.

Ronnie Vinnikov och Max Federmann. Foto: Judith Baecklund

Riksdagsledamot blev uppdaterad angående framväxten av Raoul Wallenberg Park

I slutet av förra året motionerade riksdagsledamoten Magnus Oscarsson (KD) om behovet av ett Raoul Wallenberg-museum i Sverige.

I början av mars besökte han det område där Raoul Wallenberg Park växer fram för att bli uppdaterad om projektet.

– Det var fantastiskt att få komma hit och se det som ska bli Raoul Wallenberg-parken och muséet. Jag är otroligt tacksam att få komma hit och titta på det, idag ser man ju grunderna. Vi har precis sett hur man tänker bygga det här så det är otroligt spännande, säger Magnus Oscarsson.

– Det här blir en nyckel till förbättrade relationer mellan Sverige och Israel.

Personal från Keren Kajemets (KKL) kontor i Jerusalem, tillsammans med Max Federmann från KKL Sverige, mötte den svenske riksdagsledamoten i den framväxande parken.

I området levde den bibliske gestalten Simson för drygt tretusen år sedan och här finns både hans födelseplats och grav.

– Det är spännande att även biblisk historia och Simson uppmärksammas här, säger Magnus Oscarsson.

Personalen beskrev bland annat de utmaningar som har funnits när det gäller tillstånd från arkeologiska myndigheter, på grund av områdets historiska betydelse.

Magnus Oscarsson konstaterade att den svenske diplomaten är en av världens mest kända svenskar och att det runt om i världen finns minnesmärken över Raoul Wallenberg.

– Men i Sverige finns inget, betonar han och konstaterar att kunskapen om Raoul Wallenberg och hans insatser i Budapest ofta är bristfällig, inte minst bland yngre.

Finns inget museum

– Knappast någon annan person kan i lika hög grad som Raoul anses leva upp till begreppet hjälte. Det finns ett behov av att sprida kunskap om hans insatser för att rädda tiotusentals ungerska judar undan Förintelsen. I Sverige har vi olika platser

som är uppkallade efter Raoul Wallenberg, som torg och annat, men det finns inget museum som berättar hans historia, förklarar Magnus och påpekar att ett sådant center skulle bli en naturlig plats för att berätta om en förfarande, men viktig, del av 1900-talets historia.

– Det skulle bli en påminnelse om den yttersta konsekvensen av hat mot judar eller andra särskilt utpekade grupper. Inte minst skulle ett sådant museum visa på betydelsen av en enskild människas personliga mod och beslutsamhet och därigenom låta Raoul Wallenberg inspirera nya generationer att välja det goda även när ondskan har övertaget, fortsätter han.

Träffade Nina Lagergren

Bakgrunden till hans engagemang är att han för några år sedan under högtidsstunden i riksdagen, som arrangeras till minne av Förintelsens offer den 27 januari, fick träffa Nina Lagergren, syster till Raoul.

– Jag fick en sådan otrolig känsla för kampen under hela hennes liv för att få

fram information om vad som hände hennes bror och för att hålla liv i berättelsen om vad han uträttade i Budapest.

– Jag besökte sedan Nina Lagergren i hennes lägenhet och såg hur den var full av bilder och dokument. Jag tänkte "Kära nån, vad hon har kämpat". Det blev väldigt känslomässigt där hon till sist sade: "Magnus, tänk om min bror blir bortglömd, trots allt som jag har kämpat för." Då lovade jag henne på stående fot att varje gång jag fick skolklasser till riksdagen så skulle jag berätta om hennes bror.

– Jag var här i Israel för några år sedan och fick då träffa några som hade räddats av Raoul Wallenberg. Asher var så gammal men när han berättade hur han räddades av Raoul började han storgråta. "Då kom Raoul och hjälpte mig och gav mig vindruvor".

Borde vara stolta

– Därför vill jag att även Sverige skapar ett center om Raoul Wallenberg där vi lär oss av goda förebilder, människor som inte

bara tänkte på sig själva utan tänkte på andra människor.

Han tycker att Sverige borde vara stolt över det som det officiella Sverige faktiskt gjorde för judarna i slutet av kriget.

– Raoul Wallenberg delade ut svenska skyddspass, gav skydd i svenskt hus, arbetade tillsammans med övriga på den svenska legationen. För något år sedan var jag och min fru i Ungern och vi försökte då att följa Raoul Wallenbergs fotspår i Budapest. Man förstod hur stor denna historia är. Raoul var ju inte själv, han hade en stab omkring sig som också var hjältar. Vi i Sverige borde ju vara stolta över det här, istället märker man en inställning "Nej, vi ska tona ned det här".

– Det märker man på skolklasser. När man frågar dem hur många som känner till Raoul Wallenberg är det kanske 2-3 stycken av en klass på 30 som vet vem det är. De säger: "Jag tror att jag vet vem det är, är han inte släkt med Wallenbergarna?" Det är på den nivån det är. Då säger lärarna: "Jag missade den delen om Raoul Wallenberg".

Det duger inte. Det här måste vi lyftas fram. Jag tycker vi ska vara stolta över det Raoul och hans stab gjorde. Tiotusentals människor överlevde tack vare honom.

I direkt anslutning till besöket i Raoul Wallenberg Park träffade Max Federmann Ronnie Vinnikov, utvecklings- och marknadschef för Keren Kajemets världsorganisation. Vinnikov betonade Raoul Wallenberg-projektets stora betydelse och tackade samtidigt Max Federmann för hans långvariga engagemang i KKL genom ett inlägg i Gyllene boken, den mest unika av KKL:s hyllningsböcker, som har registrerat speciella händelser i människors liv under de senaste hundra åren av judisk historia.

Använd inbetalningskortet på baksidan av denna folder för en jubileumsgåva till Raoul Wallenberg Park. Ange det OCR-nummer som finns på talongen. Du kan också betala via swish 123 683 76 78 och bankgiro 5816-5515, märk betalningen "Israel 75 år". □

Responsible Recycling
since 1907

www.kaabs.se

Dangoor Associates is a boutique legal advisory firm, integrating legal and investment advice. We are firmly dedicated to providing advice and expertise at the highest level, focusing on addressing our clients' most important issues.

DANGOOR ASSOCIATES

Postadress: Box 7705,
10395 Stockholm, Sweden
Tel: + 46 70 764 42 57

www.dangoor-associates.com

– Israel är omgivet av omkring 400 miljoner muslimer, förklarar Moshe Shemma.

Beit Halochem tar hand om 50 000 soldater som har skadats i de krig som Israel har utkämpat sedan 1948.

Foto: KKL-JNF

Inför Israels 75 årsfirande minns befolkningen alla soldater som har stupat och skadats

En självständighet som har sitt pris

– Vi är den enda organisationen i världen som inte vill ha nya medlemmar, säger Moshe Shemma som är talesperson för organisationen Beit Halochem, som i dag tar hand om de 50 000 soldater som har skadats i de krig som Israel har utkämpat för att värna sitt land och sin befolkning.

Moshe Shemma börjar samtalet med att ge lite statistik och beskriva landet Israels utsatta läge.

– Israel är omgivet av omkring 400 miljoner muslimer, förklarar han.

– Alla muslimska länder är inte våra fiender – vi har fred med Egypten, Jordanien, Förenade Arabemiraten och till och med Marocko – men vart femte, sjätte år smäller det och ett krig eller en militär operation startar. Det kan vara ett krig med Hizbollah i norr eller med Hamas i söder, fortsätter han.

Över 20 000 israeliska soldater har dödats och dessutom har runt 100 000 har skadats i

de arab-israeliska krig som har utkämpats sedan arabvärlden vägrade att erkänna FN:s delningsplan som röstades igenom i FN:s generalförsamling den 29 november 1947.

Istället för att godkänna FN:s beslut anföll arabländerna Israel dagen efter att staten utropades i maj 1948.

– I alla krig blir soldater skadade eller dödade. Vi har 50 000 skadade soldater som medlemmar, säger Moshe Shemma och konstaterar att det är lika många soldater som hela Sveriges försvarsmakt består av.

– Den yngste medlemmen är 18 år och fyra månader. Han blev knivhuggen alldeles nyligen. Den äldste soldaten är över 100 år och skadades i självständighetskriget år 1948.

– När de skadade soldaterna lämnar armén och sjukhuset kommer de hit för att få rehabilitering. De har denna möjlighet för resten av sitt liv. Vi har fysioterapeuter, psykologer, workshops, idrottsträning,

för att på alla sätt hjälpa dem. Vi sänder dem till Paralympics, de får tävla med funktionshindrade från andra länder.

– Idrotten ger dem en anledning att vakna upp på morgonen med ett mål. De får något att sträcka sig emot. Vi erbjuder även utbildning och rekreation för veteranerna och deras familjer.

Moshe Shemma är själv överste och har en doktorsgrad i militär strategi.

Han började sin militära karriär som 18-årig rekryt och avancerade snabbt till officer. Sedan tidigt 1980-tal blev han som reservofficer slutligen befördrad till överste.

Som överste fick han ansvar för en brigad med tusentals soldater och har vid flera tillfällen deltagit i militäroperationer i norra Israel, för att säkerställa att angrepp på den israeliska civilbefolkningen upphör.

Gaza, som då var under israelisk kontroll, och Jenin, är andra platser där han har varit verksam.

Moshe Shemmas farfar och farmor tvingades fly från Egypten när staten Israel utropades 1948. De tvingades lämna allt de ägde för att få lämna landet.

– Det var lättare för mig eftersom jag talar arabiska flytande. Så när jag var ansvarig på Gaza kunde jag kommunicera direkt med befolkningen.

Bakgrunden till hans arabiska språkkunskaper är att Moshe Shemmas farfar och farmor som egyptiska judar tvingades fly från Egypten när staten Israel utropades 1948. Hans farföräldrar tvingades lämna allt de ägde, bland annat ett stort fö-

En rullstol och en benprotes vid OS-bassängen på Beit Halochem i Tel Aviv.

retag med flera lastbilar.

– De egyptiska passmyndigheterna tvingade min farfar att skriva på ett överlåtelseavtal där alla familjens tillgångar tillföll Egyptens kung Farouk för att familjen skulle få ett pass för sin utresa, konstaterar Moshe Shamma.

– Farfar hade gömt en diamant i sockarna under flykten, som han sedan använde för att köpa en lastbil när han väl kom till Israel. Under resten av sitt liv körde han transporter i Isra-

el med denna lastbil. De bodde i ett tält under den första tiden, men de ångrade aldrig att de flyttade till Israel, avslutar han.

Använd inbetalningskortet på baksidan av denna folder för en jubileumsgåva till Keren Kajemet. Ange det OCR-nummer som finns på talongen. Du kan också betala via swish 123 683 76 78 och bankgiro 5816-5515, märk betalningen "Israel 75 år".

”Alla i Israel känner till Raoul Wallenberg”

Israels ambassadör om den svenske diplomatens påverkan på dagens svensk-israeliska relationer

– Raoul Wallenberg är väl känd i Israel. Alla känner till honom, säger Israels ambassadör Ziv Nevo Kulman.

– Det finns olika sätt att minnas hans gärning. Vi kommer ihåg honom här i ambassadens konferensrum. Ett annat sätt är att plantera träd i Israel.

När Israel fyller 75 år konstaterar Israels ambassadör Ziv Nevo Kulman att staten Israel inte poppade upp från ingenstans.

– De sionistiska pionjäreorna hade alla sin betydelse. Den första sionistkongressen hölls redan år 1897. Det är mer än 125 år sedan, säger ambassadören och nämner bland annat Eliezer Ben Yehuda, en av de viktigaste personerna i arbetet med att färdigställa och sprida den moderna hebreiskan som ett talat språk.

– Sionismen är inte bara återfödelsen av en judisk stat i det historiska judiska hemlandet. Det är också återupplivandet av ett språk som tidigare endast förekom vid religiösa tillfällen och inte användes i vardagligt tal, konstaterar han.

– Det faktum att detta språk idag är lika modernt som vilket annat språk och nu används för

att hantera ord som inte finns i Bibeln är ett annat mirakel.

När det gäller relationerna mellan Israel och Sverige konstaterar Israels ambassadör att Raoul Wallenberg stod i fokus när han inledde sin period som ambassadör i Sverige.

Efter sju år med frostiga relationer träffades de tidigare utrikesministrarna Lapid och Linde i Israel i oktober 2021, två månader efter ambassadör Kulumans tillträde.

Bilden då Ann Linde visar Yair Lapid en lista över de skyddspass som Raoul Wallenberg utfärdade i Budapest och där Lapid's pappa och farmor var med, har blivit legendarisk.

– Raoul Wallenbergs mod har påverkat relationerna mellan Sverige och Israel i årtal, säger ambassadör Ziv Nevo Kulman.

Israels president Isaac Herzog har påpekat att Sverige var en fristad för judar i slutet av andra världskriget...

– En del av dem lever fortfarande. Du möter än idag Förintelseöverlevande i Israel som kom till Sverige år 1945. Raoul Wallenberg är väl känd i Israel. Alla känner till honom. Jag själv hörde talas om honom innan

jag kom till Sverige.

– Alla israeler kanske inte känner till Wallenberg-familjen – när man nämner att Wallenberg är en viktig industrifamilj som äger stora industrier i Sverige så känner man inte till det – men alla känner till Raoul Wallenberg. Det finns inte en enda stad i Israel som inte har gator, torg eller något annat som bär hans namn.

Ziv Nevo Kulman menar att det olika sätt att minnas hans gärning.

– Vi kommer ihåg honom här, i vårt konferensrum. Ett annat är att plantera träd. Det finns inget mer hållbart sätt än att plantera träd. Att plantera i Sverige är en sak. Att plantera en skog i Israel kräver lite mer energi på grund av klimatet, vattenbristen och eftersom vi är ett litet land.

– Varje träd som vi sparar innebär att vi får mindre byggmaterial – och vi behöver både ock.

Ambassadör Kulman menar att Keren Kajemet har en viktig uppgift genom att fokusera på vad Israel behöver idag.

– Behoven har förändrats de senaste 120 åren sedan den blåa bössan lanserades. Att fokusera på hållbarhet, skog, att göra Israel grönt – samt att minnas den kanske mest kända svensken i Israel – är väldigt viktiga projekt, avslutar han.

Använd inbetalningskortet på baksidan av denna folder för en jubileumsgåva till Raoul Wallenberg Park. Ange det OCR-nummer som finns på talongen. Du kan också betala via swish 123 683 76 78 och bankgiro 5816-5515, märk betalningen ”Israel 75 år”. □

Plötsligt händer det...

...är du rätt försäkrad?

FÖRSÄKRINGS
kompetens

www.fkomp.com

Gitten Öholm, Cecilia Åhlberg, Nina Lagergren och Siewert Öholm i ambassadens Raoul Wallenberg-rum då KKL år 2016 skänkte en målning av Judith Baecklund på Raoul Wallenberg som pryder en vägg i rummet.

Ambassadör Ziv Kulman konstaterar att alla i Israel känner till vem den svenske diplomaten Raoul Wallenberg är.
Foton: KKL Israelfonden

